

han på ett så snillrikt sätt uppvisat sambandet mellan den svenska naturen och det svenska folklynnnet.

Samma frändskap mellan den nationela karaktären och hemlandets beskaffenhet påträffa vi, om vi vända våra blickar till det land och det folk, der man anser den norröna diktningen ha stått i sin högsta blomning, till Island och Isländarne. Det synes oss helt naturligt, att ett ordkargt, handlingskraftigt slägte uppväxte på den fattiga ön, som så att säga tvang sina odlare till en ständig kamp för tillvaran. Och äfven i andra hänseenden tycka vi oss märka en bestämd prägel, som naturen tryckt på folket. Så t. ex. spåra vi något vulkaniskt hos de isländska sagohjeltarne, hvilket påminner om det frusna lugn, afbrutet genom förstörande snöskred och »jordeldar», som utmärker den isländska naturen. Då deras vrede väckts, synas de i förstone kalla och oberörda, men flamma plötsligt upp, då handlingens stund kommit. Jag påminner om den i Njála så utmärkt tecknade Skarphéðinn, Niáls son, som uppmanad af sin moder Bergþóra att hämnas en tillfogad skymf, svarar: »Icke hafva vi qvinnors skaplynne, så att vi vredgas för allting»¹, men under natten dräper skymfaren. Så säges den berömde Gunnar på Hliðarendi hafva varit välvillig, mild och beherskande sig²; men dock utkräfver han, då hans ära kränkts, den blodigaste hämnd på sina fiender. Sjelf säger han efteråt, att han mer än andra kände motvilja att dräpa män³.

Underligt vore väl, om den öfverväldigande natur,

¹ *Ekki hófu vér kvenna skap at vér reidimz við öllu*, Njála (uppl. af 1875) sid. 88 ff.

² *Góðgjarn, mildr ok stilltr vel*, Njála sid. 39.

³ *Mér þykkir meira fyrir enn öðrum mönnum at veða menn*, Njála sid. 110. Med den föregående framställningen vill jag naturligtvis ingalunda ha förnekat de grundläggande inflytelser på folklynnnet, hvilka kolonisterna medförde från sina respektiva stambygder (jfr Hildebrand, *Lifvet på Island*, sid. 2).